

Kolmas sotalaieki

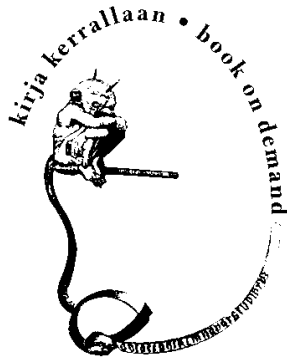
Liikkeen ja paikan fragmentteja

poEsa

Anna Halmkrona

KOLMAS SOTALEIKKI

liikkeen ja paikan fragmentteja

PoEsa on Kirja kerrallaan -kustantamon ja Runoyhdistys Nihil Interitin yhteinen teossarja, jonka nimikkeet julkaistaan myös verkossa: <http://poesiasarja.wordpress.com>

Toimituskunta: Ville-Juhani Sutinen, Harry Salmenniemi ja Miia Toivio (vastaava)

Kansi ja taitto: Staffan Garoff

Aiemmat poEsa-julkaisut:

Jyrki Pellinen: Dostojevskin suomalainen sihteeri, 2004

Pauliina Haasjoki ja Reetta Niemelä: Kolmosten talo, 2005

Karri Kokko: Varjofinlandia, 2005

Janne Nummela, Lyhyellä matkalla ohuesti jäätyneen meren yli, 2006

Jyrki Pellinen, Katkaistut haulikot, 2006

Charles Bernstein: Runouden puolustus, 2006

Rita Dahl: Aforismien aika, 2007

Karri Kokko: Vapaat kädet, 2007

Hannu Helin ja Ville-Juhani Sutinen: Neuhickyr, 2007

Tytti Heikkinen: Täytetyn eläimen lämpö, 2008

© Anna Halmkrona 2008

ISBN 978-952-480-100-3

Painopaikka: Lasipalatsi, Helsinki 2008

I

SUURI TULISOTAMIES

vihollinen on metafyyssinen olento

...sotilaan american blend syttyy, näytelmä noudattaa ajan, paikan ja toiminnan normeja, hän on kolmenkymmenen, pukeutunut verkaan ja voimakkaan sängin alle, hän on julkaissut tutkielmia boehmen, abenesran ja fluddin elämäntyöstä, uupuu saapuessaan istumaan laverille ruskeasilmäisen lapsensa vierelle, mutta hän ei kadu, sillä me olemme kaikkialla kaikkien kanssa kaiken aikaa...

from Canto XXXVIII

...jotta olisimme liikkeessä, tuemme pystyyn valettua tehdasta, sen
vaiteliaita punaisia piippuja, any damn factory and there is and
must be therefore a clog, tehdas on merkitsemätön, liike merkittävä
jotta se jäisi historiaan, merkkijonot pudottavat pisteitään l.i.g.h.t.
b.e.ca.m.e.s.o.b.r.i.g.h.t vain sokeana, ohikiitävänä hetkenä, mutta
savu hehkuu tornista...

makrokosmoksella on kolme alkuperää

...kaupunki on tulella, oli yö tai päivä, milloin aurinko ei luo valokenttää näköesteksemme, sydämentahdistin tuo hetkeksi liikkeen elämään ja silloin me elämme, instrumentti on puhunut, ne ovat liike, paikka, aika...

luonnos, translation pour translation ¹

...puu puussa linnunlaulun, on kesä. / L ²intu hyppää yli, punainen
karkaa / taivaan tuuliin ikivanhan vanhentuu kivun kärryt.... /
P ²uvun väri valaisee, ajaa sens morale tämän minulle kirjoitti yves
bonnefoy...

1 Kaksinkertainen taitos on kaikkein varmin.

2 Suuret kirjaimet oli pakko hyväksyttää ensimmäisen käännöksen ja
alkuperäistekstin takia.

Elisabeth

...sata vuotta myöhemmin englantilainen toimittaja Ben MacIntyre matkusti Paraguayhin ja löysi ensimmäisten siirtolaisten jälkeläiset, jotka elävät yhä kartoittamattomassa viidakossa uskollisina perustajiensa aatteille, mutta löysi vain merkkejä aiemmasta, K:n muttei V:tä, orgaanisen, muttei kehittyvää, mielenkiintoisen ilman mieltä, vain kiinnityksen, jätetään se merkitsemättä...

Historian puhdistaminen IV

“...silloin isäni sanoi: ei, sinun ei pitäisi tehdä tätä, tulet vielä katumaan, historia ei ole noin yksinkertaista, se voi muuttua, ja toisessa yhteiskunnallisessa tilanteessa tämäkin runo on luettavissa toisin, kävisi vähän kuin Anselm Kieferillä, tiedätkö, saksalaistaiteilijalla joka on toistanut tiettyjä natsieleitä, tavoitteenaan historian puhdistamien...”

II

ASKELIA TAISTELUUN

liikkeessä on jotain mahdotontaⁿ

...kaikki jakautuu, juoksija ei saa panssarivaunua kiinni, puolimatka ei taitu, vaikka sääriluu taittuu, jokainen tila on edellinen, kuolleet ravistavat liikkuvan jalkaterää, sodassa kukaan ei pakene, vaan liike loppuu kahden pisteen kohdatessa toisensa, ammuksiset, ravistetaan irti katkeavista ruumiinosista, kaikki...

n Zenonin paradoksi on myös oireellinen

...reflektioita muutoin läpikestävään rakenteeseen...

...auringon saturaatiopiste, me nukahdamme tähän, hetki hetkeltä
mittaamme aikaa sen loppumista, fragmentaareja
lähtökohtaisuudesta ja ohikulkevasta leikistä, kun teksti ei enää
pysy, ei pysy ohi... ohi... ohi-miten-onkaan-ohi, oh, hyvä lukija
miten onkaan aika vierähtänyt... ...

illallisella kaikki muuttuu

...hänen ruumiinsa täyttäessään ruumiin velvollisuuksia thamesin rannalla, me otimme käteemme raskaimmat kiväärin mitä löysimme (...koska euroopassa se ei ole edes mahdollista...), ja kun luoti liikkui, vaikkapa hidastetusti, maailma pysähtyi tai sykki...

lähtökohtaisuudesta

...talossa keskustelimme hallitsijan erinomaisuudesta, sen jälkeen hänen veljensä, komissiosihteerin erinomaisuudesta, sen jälkeen menimme puutarhaan katsomaan ruusuja ja ylistimme niitä...

lähtökohtaisuudesta II

...olipa kerran pieni prinssi, joka asui tuskin itseään isommassa tähdessä ja joka tarvitsi ystävää, (köyhälistöllä ei ollut isänmaata); koneet kilpailivat työstä ja pakottivat myös työmiehen vaimon ja lapset kitumaan tehtaissa, positiot C ja S, luokkasota on hyväksyttävää kun se tapahtuu tilassa, liike vai avaruus, kolmen pisteen analogioita...

lähtökohtaisuudesta III en tiedä onko kyse kehityksestä vai kierroksesta

...joku saattoi olettaa, ehkä neovski prospektilla, tiedättekö muuten sen pienen puiston, istuin siellä kerran erään hurmaavan naisen seurassa, no - palatkaamme asiaan, että siekailematon kahvin, posliinin, savukkeiden loputon kuluttaminen, tarkoitan niiden ostaminen ja käyttäminen - antakaa minä kerron - pitää sosiaattia pystyssä, kuten pystyssä pysyvät eläimille tutut yhteiskunnat, vaikkapa muurahaiset, joista on monen monta faabelia kirjoitettu, kuten tiedätte, ehkä saisin sinutella, ymmärtänette, tarkoituksenani on tuottaa teille eräänlainen visio uudesta järjestyksestä, kuunnelkaa, minä kerron...

sinulle

II½

TOILETTE

...sillä pienkortteleiden lihanleikkaajat paketoivat teurasjätteensä siihen ja jakavat ruskeasilmäisille kulkureille kuin parlamenttiedustajat tikkunekkuja lapsille ja heidän vanhemmilleen

...sillä viimeisellä voitelullaan kuolemaantuomittu saa peseytyä, siistiä pienet puhtaat kätensä vielä kerran, kumartaa uusitulle lavuaarille ja palata istumaan

...sillä sinisestä takista luovuttuaan Werther tunsi sanoinkuvaamattoman huonoa oloa, iho hohkasi kylmyyttä ja hänen sydämensä murtui kuin lasista veistetyt patsaat, kuin hajoava koralli, keltaiset hihattomuuttaa häpeävät liivit

...sillä mustasukkainen herra A. Guerin tapasi ex-vaimonsa ravintolassa lasillisen merkeissä, he jakoivat juomansa ja vaihtoivat katseita, he nousivat nopeasti ja mustaviiksinen tarjoilija nousi, he tunsivat kaikki toisensa ja tiesivät mistä oli kyse

...sillä se tuntui mahdottomalta

...sillä minun huulipunani on vaihtunut kylpylässä väärään merkkiin, olen pettynyt ja haluan uudistaa käyttäytymissääntöjä. Olen vapaamielinen vapaamielisten joukoissa

...kuten olette minun usein kuulleen sanovan: ”On jokaisen velvollisuus maksaa veronsa, korottaa panoksiaan tässä kilpailun ja voiton rakennelmassa.

” Muistatteko kun löin vetoa siitä hevosesta alkusyksystä 1985.

MAHDOTTOMAN KYLMIÄ LAUSEITA

Näitä rikoksia tapahtuu vain tietyissä kaupunginosissa.

Jokainen vastaus on tunnustus.

Tottakai minä rakastan sinua, mutta eri tavalla kuin ennen.

Hylätkää kokeilunhalu.

Minä takaan työtä kaikille.

Tämä takki minulla oli päälläni kun hän kuoli.

(kuulin näitä lauseita eräänä vuonna mattotelineellä istuessani)

Osallistuttko talonmiehen joululahjaan? Miksi ette?

Kanavartaat ovat minun mieleeni. Ne muistuttavat minua lapsuudestani.

Antakaa asian olla. Olen tehnyt parannuksen.

Hyvää yötä rakas. Tulen viimeistään kahdelta.

KÄYTÄVÄN RAKENNE

Näiden koristeellisten käytävien rinnalla ystäväni näyttivät mitättömiltä. Salskeaa, kasvujalustaltaan vankkaa ja uutteran voimakasta muotoilua, kärsiviä ristiviiltoja kuin hermostojen kiivaita vivahdejännitteitä, kuin satama-altaan pohjavesissä tapahtuvaa vierrettä. Olin yhä vaikuttuneempi mosaiikkikuvioiden salatusta linjakkuudesta, pyhitetystä kiireestä, joilla ne etenivät pitkin paratiisiin johtavaa käytävää. Gneissikiven ylimielisyys ja graniitin sosialistikasvot puhkesivat mielessäni kuin korppikotkan vatsa vartaassa. Oikaisin pihan poikki ja jätin ystäväni monella pitkällä epätoivoisella harppauksella. Käytävässä on kysymys toisen jättämisestä.

OVEN RAKENNE

Olen nähnyt tuhansia ovia ja muistan niistä vain kaksituhatta. Sillä kaksituhatta ovea näin samassa käytävässä ja se käytävä oli viimeinen, jonka läpi kävelin. Ovista ensimmäinen oli viilutettu tammiovi, jonka avaaminen vei aikansa. Se painoi kaksinverroin rautaoveen verrattuna ja kun pääsin rautaoven kohdalle, voimani olivat jo kuluneet puoliväliin. Jokainen ovi painoi edellistä puolet vähemmän enkä koskaan väsynyt liikaa, sillä ovissa on kyse vaivaannuttavasta etenemisestä.

MATON RAKENNE

Jos jalkani vielä kantavat, otan askeleen eteenpäin, mutta pysyn samalla tasolla ystäväieni kanssa. Jos jalkani vielä kantavat, potkin sukat jaloistani, mutta jalat liimautuvat mattoon. Kun jalkani eivät enää kannaa, asettaudun lattialle makaamaan. Joku toinen saa maksaa laskun. Jos jalkani ovat vielä ehjät, liikutan turtaa kieltäni kokolattiamattoja pitkin sillä jos jalkani kestävät tämän rääkin, olen noussut uudelle tasolle. Olen päättänyt uhrata elämäni tämänkaltaiselle elämälle sillä matoissa on kyse pysähtymisestä.

KIRJE, JONKA UNOHDIN ASEMAPAIKALLENI

semioottinen aikakausi

...sotatanner, data operating system fyysiseksi metropoliksi,
maailma imee nestekiteen läpi fantasman, avaruuden pienet merkit,
tähdet ja sahanpurutaivaan, bad command file name on jo
mahdotonta, huomaatko kun maailma on nolla ja yksi, huomaatko
miten mikään ei ala eikä pääty...

“flashback” from moon

...ihminen ei voi hengittää kuussa, voimme periä maan ja vainajat,
seinälle nostetun lapion, my fairy ready-made, mutta kuuta emme
koskaan, nostaisit katseesi jättäisit hakun nostamatta, nyt on aika
lähteä ja palata matkaan...

nibelung hi-octane

...jumala sytyttää tulen, tuli ympyröi valkyyrian, tankkaamme
detomason ja kahvila hiljenee, kuuden sentin kahvi kun lyhyt mies
nostaa jalkansa tuolille ja lukee neljättä pientä kirjaa, sormukset
taotaan, nuoripari suutelee automaatin takana, viereisestä lammesta
nousee nainen ja asema palaa, vesi on jo sulkenut tiemme kun auto
suistuu tieltä ja...

charles carterilla oli kaukoputki, hän näki kaiken

...30-luvulla säilykkeitä sisältävät spamit putosivat taivaalta ja ihmiset valottivat verhojaan, pommisuojistaan he ottivat mukaansa tyttäret, lapset jotka pelkäsivät tulevia saksalaisia miehiään, ja nyt kun katsoo lämpiävää ruokaa, suolattu liha pakataan verkkoon ja kuivatetaan samalla puristaen, sota oli jo ohi, muttakuolema vielä kauan läsnä...

rautanaisen kuolema

...ted viljeli ruusuja, oli yövahtina terästehtaalla, työskenteli eläintarhassa ja toimi opettajana pitkään, lapset kasvoivat kai jo aikuisiksi, anne sexton ei enää käynyt, aika ei käynyt, poetry is a magical shamanic journey undertaken to obtain some healing energies needed in our world, and I constantly see the ways to use the imagination to reintegrate our inner and outer worlds, happea ei happea puuta ei puuta ei puhuta enää jätetään viimeiset sekuntimme lataamatta, insuliinishokki...

ihminen & hänen ystävänsä ovat sankareita?

...me olemme käyneet kuussa asti, mutta palanneet takaisin, olemme jättäneet maidon bostonilaisen omakotitalon portaille ja purreet postimiestä, the millers sold the farm to the martins, a childless couple who adopted timmy, and so the stories now revolved around the adventures of timmy and lassie, mies selvittää kun koira kuolee talviaikaan maan ollessa roudassa, hautaan asti kaivetaan eläimille elämänmittainen jalanjälki...

family tree of rabbits, maa järisee

...kun eläimet jo pakenevat, on aika pelätä pahinta, tieto ei tunnu kulkevan, the **golden ratio** 1.618034 is also called the **golden section** or the **golden mean** or just the **golden number**, tapaisit fibonaccin poikueen, kochin lumihiutaleet ja tsunamin, leikataan kotilonkuori, operoidaan jänisten ruumiit, kaiken voi palauttaa paikalleen, mitään ei tarvitse jättää nurin, uusi vastasyntynyt olento on kahden edellisen summa, mutta pitää sisällään kaikki sitä edeltäneet yksilöt, hiekkalinnan avaruuden laidalla, luonto on tehnyt tehtävänsä, jos vihollinen keskittää joukkonsa, se menettää laajuutensa; jos se hajauttaa joukkojaan, se menettää voimansa...

Luvun $Fib(n)$ laskentaan kuluu algorimin mukaan aikaa luvun $Fib(n-1)$ laskentaan kuluva aika + luvun $Fib(n-2)$ laskentaan kuluva aika + vakiollinen aika (testaus sekä yhteenlasku).

Tässä kohtaa en mainitse...

...rukoukseen kutsujat saavat enemmän hyviä tekoja kuin me, hän sanoi: sanokaa mitä he sanovat, ja kun he lopettavat, pyytäkää ja teille annetaan, miten teille annetaan, annetaan olla pienet lapseni ja käsien pestäväksi tehdyt pienet ruumiit...

limerikki maksullisesta naisesta

...there was a young man from Bellgrave, mutta jokainen penni oli sen arvoista, tankkerien puhkiruostuneet pohkeet taivaalla kun hän kertoi millainen oli ja mitä oli siitä säästänyt...

Toteamus tässä vaiheessa

...ja tiedätkö, ravintolat olivat täynnä ulkomaalaisia, tataareja, polakkeja, ulkokiinalaisia, se ei ollut kuten ennen, eikä mikään...

...kun tulet huoneeseen

...pisteitä minuutit, erottavat runon liikkuvasta tekstistä, ääni ja merkitys, valery runkkaa, runkuti-runk, kesytön ja kesytetty, kun kuulen lauseen väärin, poistan liipaisimen edestä varmistimen...

Mexington

...kun ajaa IBP:n Lexintonissa sijaitsevan teurastamon ohi ja näkee sen edustalla värikkään lasten leikkikentän ja toisella puolella katua Wal-Martin ja Burger Kingin, ei millään voisi uskoa, että yksi ainoa viattoman näköinen rakennus on voinut aiheuttaa niin paljon yhtäkkisiä muutoksia, koettelemuksia ja epätoivoa...

résumé

...tällä hetkellä juuri tapahtuu se, lapset ripustavat päivänvarjonsa
naulaan, sodat, haluan mainita palvelukseni armeijassa,
aseettomuus... ...pidän pienen tauon, olin entisessä työpaikassani
sorrettu, minua väheksyttiin... no niin, otatteko minut... ...antakaa
minulle pieni mahdollisuus...

LOPUKSI OHJEET
PAKETIN TURVALLISEEN PURKAMISEEN

fan fiction

...Tänä yönä olen Anna H, kirjoitan oman tarinani. Slash ja ovet avautuvat hitaasti, mutta yllättävän varmasti soihtua vasten. Lisätään kokoelman sisäisiä viittauksia, jotta koheesio säilyy: vihollinen on metafyysinen olento, poistan liipaisimen edestä varmistimen.

Tänä yönä olen Anna H, kirjoitan oman tarinani. Tänä yönä jatkan lihatonta tekstiä itsestäni. Asetetaan viittauksia fiktiiviseen henkilöön. Pyydän, että isäni lähettää rahaa. Viittauksia selvittämään todellinen kirjailija. Olen Judy Garland ja saanut paikkani auringossa. Mutta tänä yönä olen Anna H.

hengitystaukoja Risto Ahdille

...silminnäkiä Scott Leesonin mukaan vihreä Jeep kiiti kohti
pääterminaalia paikallista aikaa pian kolmen jälkeen iltapäivällä

terminaalin sisäänkäynnin edessä olevat
turvatolpat estivät auton päätyksen vauhdilla sisälle terminaaliin,
mutta niistä kimmonnut

auton keula

hajotti lasiovet. Jos kuljettaja olisi kyennyt ajamaan sisälle
terminaaliin, hän olisi varmasti surmannut satoja...

kuka paistaa kananmunan

auton kuumalla kon-
nepellillä, tilat joita itsellemme hankimme, edelleen silminnäkijät:

herra 1. hän väitti pesseensä kätensä, mutta unohti.

herra 2. turhan isopäinen, vaitelias ja vaatimaton.

rouva 3. melko sensuelli ja muutenkin sensitiivinen luonne. voisi
himoita ja itkeä samaan aikaan.

neiti 4. työstään kovin väsynyt. inhoan häntä.

luottamus pöytä kasvaa, revin ruven jalastani ja nostan nilkkani
aurinkoon. kuka paistaa ka-
nan-
munan?

tanssitunti

nhop - nhop, nhyyppy
nhop - nhop, nhyyppy
jalat kuin taikinasta valmistetut rätit

nhop - nhop, nhyyppy
nhop - nhop, nhyyppy
kädet kuin paistinrasvasta viipaloidut silmäluomet

äh äh ääh, vatkaan itseni koomaan
ääh äääh ääääh läh, nhop hnhynppy
mhhop, nhpo nhppy

korvat kuin polameren valitut säkeet
lhup, nhop, lhyppyn
thyp, nhyp, nyppy

kieli kuin turkistarhaajan mieli
ahp, ahap, huppy
- lhnyp - nlyp, hyppy

ja stop. kuka on mukana?

tämä on vasta alkua NEKROLOGI

...tämä on loppu, jossa prinssi saa noitansa, sudet syövät isoäidin ja prinsessa tulee herneestä raskaaksi. Tämä on erinomainen loppu, sillä kirjoittaja on kuka tahansa, tämä on erinomainen alku. Eräänä päivänä sadut kirjoitetaan uudelleen, sota syttyy ja kasvottomat kulkevat kerjuulla läpi kirjallisen maailman julkisten käytävien. Tämä on loppu, koska minä olen loppu ja tämä on alku, koska minä olen kuka vain, missä vain...

...esikoiskirjallisuus on oma alansa ja sen kirjoittaja juhlittu henkilö...

...tämä on loppu, jossa karhut syövät tytön kutreineen, saappaat puristavat kissan jalkoja, kääpiöt joutuvat kerjuulle. Siinä on aina jotain eriskummallista, väärää, kuten tulette huomaamaan. Kirjan loppu jää kesken, se jatkuu ikuisesti, sillä minä en ole aina sama. Se on liikkeessä ja kasvoton.

...esikoiskirjailijat ovat pääosin epäonnistuneita ja menettävät kasvonsa...

Sisällys

I SUURI TULISOTAMIES

- 9 vihollinen on metafyyssinen olento
- 10 from Canto XXXVIII
- 11 makrokosmoksella on kolme alkuperää
- 12 luonnos, translation pour translation¹
- 13 Elisabeth
- 14 historian puhdistaminen IV

II ASKELIA TAISTELUUN

- 17 liikkeessä on jotain mahdotonta
- 18 ...reflektioita muutoin läpikestävään rakenteeseen...
- 19 illallisella kaikki muuttuu
- 20 lähtökohtaisuudesta
- 21 lähtökohtaisuudesta II
- 22 lähtökohtaisuudesta III en tiedä onko kyse kehityksestä vai kierroksesta

II ½

- 25 TOILETTE
- 26 MAHDOTTOMAN KYLMIÄ LAUSEITA
- 27 KÄYTÄVÄN RAKENNE
- 28 OVEN RAKENNE
- 29 MATON RAKENNE

III KIRJE, JONKA UNOHDIN ASEMAPAIKALLENI

- 33 semioottinen aikakausi
- 34 “flashback” from moon
- 35 nibelung hi-octane
- 36 charles carterilla oli kaukoputki, hän näki kaiken
- 37 rautanaisen kuolema
- 38 ihminen & hänen ystävänsä ovat sankareita?
- 39 family tree of rabbits, maa järisee
- 40 Tässä kohtaa en mainitse
- 41 limerikki maksullisesta naisesta
- 42 Toteamus tässä vaiheessa
- 43 ...kun tulet huoneeseen
- 44 Mexington
- 45 résumé

LOPUKSI OHJEET PAKETIN TURVALLISEEN PURKAMISEEN

- 49 fan fiction
- 50 hengitystaukoja Risto Ahdille
- 51 kuka paistaa kananmunan
- 52 tanssitunti
- 53 tämä on vasta alkua NEKROLOGI

...Eräänä päivänä sadut kirjoitetaan uudelleen, sota syttyy ja kasvottomat kulkevat kerjuulla läpi kirjallisen maailman julkisten käytävien. Tämä on loppu, koska minä olen loppu ja tämä on alku, koska minä olen kuka vain, missä vain...

Anna Halmkronan esikoisrunoteos *Kolmas sotalaikka - liikkeen ja paikan fragmentteja* on palasista koottu kollaasi ja yli kirjan rajojen jatkuva virta. Runoissa todellisuus järjestyy mosaiikin kaltaiseksi peliksi, jota voi pelata aina uudelleen saamatta aikaan eheää kuviota tai valmista maailmaa. Lopulta kaikki tiivistyy identiteetin ja minuuksien ongelmaan: Kuka kirjoittaa ja kenellä on ääni ja valta sanoa? Halmkronan kokoelmassa maailma on ilmoitustaulu, johon kaikki jättävät omanlaisiaan viestejä. Niistä syntyy yksityiskohtien ja laajojen kaarien hykerryttävä yhteentörmäys, sota jota käydään simulaation tasolla.

Anna Halmkrona on syntynyt vuonna 1972 Keminmaalla. Hän on opiskellut keskiajan englantilaista kirjallisuutta ja valmistunut taiteen maisteriksi (MA) Yorkin yliopistosta. Hänen runojaan on aiemmin julkaistu digitaalisen runouden sivusto Nokturno.orgissa.